

İŞ SÜREKLİLİĞİ YÖNETİMİ (BCM), NEDİR? NE DEĞİLDİR!

Tamer DEMİR*

ÖZET

İş Sürekliliği (İS): Business Continuity"ni anlamak için önce "İş:Business"i anlamak gerekir. Konumuzla ilgili olan anlamı "Ticari anlaşma, alışveriş"tir. İS'yi sağlayabilmek için ilkin "İş" yapan bir Organizasyonunuz (şirket, kurum, kuruluş...) olması gerekir. Organizasyon içerisinde farklı takımlar çeşitli "Süreklilik" çalışmaları yapabilirler, ancak bu çalışmaların hepsinin Organizasyonun İS çalışması içerisinde ve onunla uyumlu olması gerekir. Aksi takdirde kaynakları sınırsız olmayan Organizasyonlarda; Kaynakların verimsiz, gereğinden fazla kullanılması veya "İş"te ihtiyaç duyulmayan ek kaynak alımları yapılabilir. Organizasyonlar, var oluş nedenleri olan anahtar ticari kısımları İS kapsamından çıkartamazlar.

İS en basit anlatımla; Organizasyonu sarsan bir olay sonrasında, önceden belirlenen seviyelerde, ticaretine (alışverişine) devam edebilme yetkinliğidir. Bu ticaret, genellikle ürün ve/veya hizmetin bir bedel karşılığı alıcıya sunulmasıdır. Devlet, kamu veya hayır kurumlarında herhangi bir bedel olmaksızın da halka sunulabilir. "İş Sürekliliği Yönetimi (İSY)" kamu kurumlarında veya devlet kuruluşlarında "Afet veya Acil Durum Yönetimi" olarak da karşımıza çıkabilir. Bu ticaret, çok geniş bir alanda çok farklı ürün ve hizmetlerle olabileceği için, İS; Organizasyonun var

* BCM. GLOBAL

oluş nedenine, en çok gelir getiren veya etkisi en çok olan “anahtar (yüksek öncelikli, kritik)” ürün ve hizmetlere odaklanır. Etkisi en çok, yani “anahtar” olan, ürünler, hizmetler, aktiviteler, kaynaklar, altyapılar... ISO 22301’de tanımlanan “İş Etki Analizi” ile belirlenir. İş Sürekliliği Yönetim Sistemi (İSYS)’nin tüm gereksinimleri “ISO 22301:2012 Toplumsal güvenlik -- İş sürekliliği yönetim sistemi” standardında belirtilmektedir. “ISO/TC 292” teknik komitesi, İSYS’yi destekleyici diğer standartları da yayınlamaktadır.

Organizasyon, toplum, müşteri, yasal uyumluluk, pazar payı ve gelir üzerinde olumsuz etkisi olan afet, acil durum veya “İş”i sarsan, kesintiye neden olan olaylar; İyi tasarlanmış, ISO 22301 uyumlu İSYS ile yönetilmesi gerekir.

Devlet kuruluşları, kamu ve düzenleyici kurumlar, İSY’nin öneminin bilincinde olup, kuruluşların “anahtar” ürün, hizmet veya ilgili toplumsal hizmetlerinin sürekliliğini sağlanmasını güvence altına alabilmek için, düzenleyici yönetmelikler yayınlamaya başladılar.

Benzer şekilde, işletmeler veya genel ifade ile organizasyonlar birbirlerine bağımlı olduklarını fark ettiler ve “anahtar” tedarikçilerinde İSY güvencesi aramaya başladılar.

Ticareti veya “İş”i sarsabilecek olaylara karşı, belirlenen hedeflerle yeniden hizmet verebilir duruma gelebilmek için, İSYS’inizi alanında eksperlerle planlamalı, uygulamalı, izlemeli, denetlemeli, gözden geçirmeli ve sürekli geliştirmelisiniz.

İSYS’inizi, uluslararası ISO 22301 standarda uyumlu olarak kurmak iyi bir uygulamadır. ISO 22301’in 4. Bölümünde belirttiği gibi, “Organizasyonunuzu”, “İlgili Tarafları” ve sonucunda “İş”inizi, iyi tanımalısınız.

ISO 22301’in 5. bölümünde belirttiği şekilde, “İş”in liderleri, “İş”e yön veren kişiler oldukları için İSYS’e pozitif katkı

sağlamazlarsa; Yenilenen gereksiz işler, hayal kırıklığı ve aşırı yatırım durumları ile karşılaşabilirsiniz.

“Süreklilik” gereksinimleri ile diğer standartlarda da karşılaşabilirsiniz. Bu gereksinimler ISO 22301’de olduğu gibi “İş/ Ticaret:Business”e odaklanmamaktadır. Bu durumda, İSYS’nin çıktılarına göre, İSYS’nin gereksinimlerine uygun bir şekilde kapsamı dahilinde “süreklilik” çalışmaları yapılmalıdır.

Türkiye’de İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) standardı, “İş Sürekliliği”ni bilmeyenlerde kafa karışıklıklarına neden olmakta. “Geçim sağlamak için herhangi bir alanda yapılan çalışma ile ilgili veya mesleksi” olarak ifade edilen “Occupational (adjective):Mesleki/Mesleksi(sıfat)” kelimesi, Türkçe’ye “Ticaret veya Alışveriş” anlamına da gelen “İş” diye çevrilmiştir. İngilizce “Occupational Health and Safety”yi, “Mesleki Sağlık ve Mesleki Emniyet” olarak belirttiğimizde; İSG (ISO 45001, BS OHSAS 18001) standardının, amaçları bakımından ISO 22301 İSYS’den çok farklı bir standart olduğu rahatlıkla görülebilir.

Kelime benzerliklerinden ötürü “Sürdürülebilirlik: Sustainability” ve “Süreklilik: Continuity” kavramlarının karıştırıldığı durumlara de rastlanılabilir.

Organizasyonlar, İngilizce’den Türkçe’ye çeviri sonrasında, ortak “İş” kelimesi nedeniyle İSG uzmanlıklarıyla, “Sürdürülebilirlik” deneyimleriyle veya başka standartlarda geçen “süreklilik” gereksinimlerini yerine getirerek; ISO 22301 İSYS’inden beklentilerini elde edemezler.

BUSINESS CONTINUITY MANAGEMENT (BCM)

WHAT IS IT? WHAT IT IS NOT?

Tamer DEMİR*

ABSTRACT

In order to understand “Business Continuity (BC)”, first we need to understand “Business” which is basically a “commercial activity, trade”. To implement “Business Continuity”, initially you must have an Organization (company, corporation, enterprise, institution, foundation...) that does “Business”. Different teams may carry out various “Continuity” activities in Organizations, but all of them must be compatible and within the BC. Otherwise, for the Organizations without unlimited resources; It may result in inefficient, excessive use of resources or unnecessary additional resource procurement. Organizations shall not exclude the key parts which are essential for the existence of the company from the scope of BC.

BC simply is the capability to continue the “trade” at predetermined levels after an incident disrupts the Organization. The “trade” is usually involves offering products and services to customers for a price. But, government, public, non-government or charity organizations may also provide product and services to society or public without any cost. “Business Continuity Management (BCM)” can also be seen as “Disaster or Emergency Management” in government organizations and public

* BCM. GLOBAL

institutions. Since “trade” can include wide range of products and services, BC focuses on the “key” (high priority, critical) products and services that have the most revenue or the most impact on the existence of the organization. The “key” products, services, activities, resources, infrastructures... are determined by “Business Impact Analysis (BIA)” which is defined in ISO 22301. All requirements of the Business Continuity Management System (BCMS) are specified in the “ISO 22301 Societal security -- Business continuity management system” standard. Technical committee “ISO / TC 292” also publishes other BCMS supporting standards.

Every disaster, emergency and business disruption; which has adverse effect on organization, society, customers, regulatory compliance, market share and revenue should be managed by a well-designed ISO 22301 compliant BCMS.

Governments and regulatory bodies are aware of the importance of BCM. They started to receive assurance from organizations to continue and secure their “key” products and services and relevant societal security services by issuing regulatory requirements or frameworks.

Similarly, enterprises noticed their dependence on each other and started to seek BCM assurance from “key” suppliers.

You should plan, establish, implement, monitor, audit, review and improve your BCMS with experts to protect against, reduce the likelihood of occurrence, prepare for, respond to, resume, and recover when faced with business disruption, disruptive incidents or the worst-case scenarios.

It is a good practice to make your BCMS comply with a well-known ISO 22301 international standard. First, you should understand your “Organization” and “Interested Parties” and consequently your “Business” as it is required in the section 4 of ISO 22301.

As required in the section 5 of ISO 22301, if your “Leaders” who is leading the “Business” do not want to positively involve in BCMS; You may face with unnecessary works, frustration and over-investment.

You can also encounter “continuity” requirements in other standards. These requirements do not focus on “Business” like the ISO 22301. But they should implement their in-scope “continuity” requirements according to the outputs of BCMS and according to their BCMS requirements.

Also, in Turkey, due to the translation of “Business” and “Occupational” to the same Turkish word “İş”, there may be some confusion among the people who do not know BC. The purpose of Occupational Health and Safety (BS OHSAS 18001, ISO 45001) standard is simply very different from ISO 22301 BCMS.

In Turkish, we may see examples where “Sustainability:Sürdürülebilirlik” and “Continuity:Süreklilik” concepts are interchangeably used due to the similarity in Turkish translations, but again they are very different concepts.

The organizations cannot achieve ISO 22301 BCMS expectations by using their “OHSAS” and “Sustainability” expertise or by using “continuity” experience from the other standards.